

TAG UG/Uwch

1373/51

CYMRAEG: IAITH GYNTAF – CY3

Defnyddio Iaith, a Barddoniaeth

(Papur Ysgrifenedig)

A.M. DYDD GWENER, 11 Ionawr 2013

2 awr

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Yn ogystal â'r papur arholiad hwn, bydd angen llyfryn ateb 12 tudalen arnoch chi.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du.

Atebwch y **ddau** gwestiwn.

Ysgrifennwch eich atebion yn y llyfryn ateb a ddarperir.

Pan fo gofyn i chi fynegi barn neu safbwynt dylech roi eich rhesymau drostynt a chyfeirio at farn eraill lle bo'n briodol.

Bydd y marcio yn ystyried ansawdd eich iaith a'ch mynegiant yn eich atebion.

Awgrymir eich bod yn treulio $\frac{3}{4}$ awr ar Adran A ac $1\frac{1}{4}$ awr ar Adran B.

Dylech dreulio 15 munud yn cynllunio eich traethawd yn Adran B.

Ni chaniateir defnyddio copïau o farddoniaeth na geiriaduron yn yr arholiad hwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dangosir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Adran A**Defnyddio Iaith**

1. Atebwch **bob** rhan o'r cwestiwn hwn. Cewch eich gwobrwyo am greu brawddegau sy'n ieithyddol gywir.

(a) Defnyddiwch y canlynol mewn brawddegau gwreiddiol, **un** ymhob brawddeg, i ddangos yn eglur eu hystyron a'u defnydd: [10]

gorffennir
y gwelais
pe bawn
er gwaethaf
gŵyr

(b) Mae **dau** wall ymhob un o'r brawddegau isod. **Lluniwch dair colofn**: yn y gyntaf nodwch y camgymeriad, yn yr ail cywirwch ef, ac yn y drydedd nodwch eich rheswm dros gywiro. [20]

(i) Mae'r disgyblion yn dod o ardaloedd a allwn ei galw'n ardaloedd difreintiedig.

(ii) Dywedir y polisi bod hi ddim yn dderbyniol gwisgo clustdlysau yn yr ysgol.

(iii) Glywais i mo'r athro'n egluro ond fe gywirodd gamgymeriadau ieithyddol mewn gwaith y disgybl.

(iv) Pan yn cerdded ar hyd yr afon ddoe gwelaf garped o eirlysiau.

(v) Wn i ddim os oedd hi'n fuddugol ond cafodd cymeradwyaeth fyddarol.

(c) Dyma ddarn allan o bamffled i hyrwyddo Gwersyll yr Urdd Llangrannog.

Mae **deg gwall** yn y darn. Ailysgrifennwch y darn isod gan **danlinellu** pob gwall a **gywirwyd**. [10]

Nid oes lle gwell i wario penwythnos gyda'r teulu nac yng Ngwersyll yr Urdd Llangrannog. Dyma wyliau perffaith y gellir ystyried cyn gystal â gwyliau dros y môr gyda phawb yn siarad Cymraeg. Cewch oriau o bleser yn ymlacio a cael gwefr wrth wneud amrywiaeth o weithgareddau gyda chymorth o'r swyddogion. Gallsid profi prydferthwch yr ardal leol pryd fo hi ar ei gorau wrth gerdded ar hyd y llwybr arfordirol. Dewch i fwynhau gwmliaeth teuluoedd eraill o ar draws Cymru.

Adran B**Barddoniaeth**

2. Ysgrifennwch draethawd ar **un** o'r canlynol.

Wrth ateb, dylech gofio:

- *defnyddio nifer digonol o gerddi (o leiaf dair cerdd) wrth ymateb i ofynion y cwestiwn*
- *dadansoddi arddull*
- *cymharu gweithiau'r beirdd*
- *defnyddio termau beirniadaeth lenyddol a dyfyniadau.*

Naill ai

- (a) Trafodwch **fyfyrdodau** T. H. Parry-Williams yn y gerdd 'Llyn y Gadair', Gwyn Thomas yn y gerdd 'Croesi Traeth' a Ceri Wyn Jones yn y gerdd 'Hen Ŵr y Môr'. Wrth **gymharu'r** cerddi hyn dylech gyfeirio at y **themâu** a drafodir ynddynt ac at **arddull** y cerddi. [80]

Neu

- (b) Sut mae cerddi Waldo Williams a Myrddin ap Dafydd wedi'ch sbarduno i feddwl o ran eu **themâu** a'u **syniadaeth**. Wrth **gymharu'r** beirdd dylech gyfeirio at **arddull** y beirdd yn y cerddi hyn. [80]

TAG UG/Uwch

1373/51-A

**CYMRAEG - IAITH GYNTAF CY3
DEFNYDDIO IAITH, A BARDDONIAETH**

(Arholiad Ysgrifenedig)

A.M. DYDD GWENER, 11 Ionawr 2013

2 awr

Er gwybodaeth i'r Swyddog Arholiadau. Clawr blaen y papur arholiad yn unig yw'r daflen hon.

For the attention of the Examinations Officer. This is the front cover of the examination paper only.

English version overleaf.

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Yn ogystal â'r papur arholiad (1373/51), bydd angen llyfryn ateb 12 tudalen arnoch chi.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du.

Atebwch y **ddau** gwestiwn.

Ysgrifennwch eich atebion yn y llyfryn ateb a ddarperir.

Pan fo gofyn i chi fynegi barn neu safbwynt dylech roi eich rhesymau drostynt a chyfeirio at farn eraill lle bo'n briodol.

Bydd y marcio yn ystyried ansawdd eich iaith a'ch mynegiant yn eich atebion.

Awgrymir eich bod yn treulio $\frac{3}{4}$ awr ar Adran A ac $1\frac{1}{4}$ awr ar Adran B.

Dylech dreulio 15 munud yn cynllunio eich traethawd yn Adran B.

Ni chaniateir defnyddio copïau o'r farddoniaeth na geiriaduron yn yr arholiad hwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dangosir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

GCE AS/A level

1373/51-A

**WELSH - FIRST LANGUAGE CY3
USE OF LANGUAGE, AND POETRY**

(Written Examination)

A.M. FRIDAY, 11 January 2013

2 hours

***For the attention of the Examinations Officer. This is
the front cover of the examination paper only.***

ADDITIONAL MATERIALS

In addition to the examination paper 1373/51, you will need a 12 page answer booklet.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Use black ink or black ball-point pen.

*Answer the **two** questions.*

Write your answers in the answer booklet that is provided.

Where it is necessary to express your opinions you should give reasons for them and refer to the opinions of others when appropriate.

You are reminded that assessment will take into account the quality of written communication in your answer.

You are advised to spend $\frac{3}{4}$ hour on Section A and $1\frac{1}{4}$ hours on Section B.

You should spend 15 minutes to plan your essay in Section B.

Copies of the poetry studied and dictionaries are not permitted in this examination.

INFORMATION FOR CANDIDATES

The number of marks is specified in brackets at the end of each question or part-question.